

Vlaamse Regering

**Ministerieel besluit houdende bescherming als monument van de
Openluchtschool te Brasschaat**

DE VLAAMSE MINISTER VAN BESTUURSZAKEN, BINNENLANDS BESTUUR,
INBURGERING, TOERISME EN VLAAMSE RAND,

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus 1988, inzonderheid artikel 6, § 1, I, 7 ;

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004, 10 maart 2006 en 27 maart 2009;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2009 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van 24 juli 2009;

Gelet op het ministerieel besluit van 14 september 2008 houdende vaststelling van een ontwerp van lijst van de Openluchtschool te Brasschaat;

Gelet op het advies van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van 4 juni 2009,

BESLUIT :

Artikel 1. Wordt beschermd, overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004, 10 maart 2006 en 27 maart 2009:

1° Wegens de historische en sociaal-culturele waarde:

- als monument:

Openluchtschool Sint-Ludgardis, gelegen te Brasschaat, Donksesteenweg 150:
bekend ten kadaster:

Brasschaat, 2e afdeling, sectie E, perceelnummers 252C, 254G.

Art. 2. Het algemeen belang dat de bescherming verantwoordt, wordt door het gezamenlijk voorkomen en de onderlinge samenhang van de volgende intrinsieke waarden gemotiveerd:

Dient te worden beschermd omwille van het algemeen belang:

Wegens de historische, meer bepaald de cultuurhistorische en de architectuurhistorische waarde:

- als monument:

openluchtschool Sint-Ludgardis, gelegen in Brasschaat

De historische, meer bepaald de cultuurhistorische waarde wordt omschreven als volgt:

Op pedagogisch, architecturaal, medisch en politiek vlak staan openluchtscholen bekend als innovatief. Ze staan symbool voor het 20ste eeuwse geloof in vooruitgang, op het vlak van onderwijsmethoden, gezondheids- en ander politiek beleid, (steden)bouwkundige planning, enzovoort en zijn daarom het behouden waard. Het voortbestaan van openluchtscholen staat tegenwoordig steeds meer onder druk. Uitgezonderd de Sint-Ludgardisopenluchtscholen in Schoten-Brasschaat-Schilde bestaan er in Vlaanderen geen openluchtscholen voor gezonde kinderen meer. De indrukwekkendste en meest homogene site is deze van Brasschaat. Het feit op zich dat zowel de materiële context -paviljoenen, parkdomein- als de immateriële context -functie, strekking- bewaard bleven pleit voor de erkenning als monument van deze openluchtschool.

De historische, meer bepaald de architectuurhistorische waarde wordt omschreven als volgt:

De openluchtschool Sint-Ludgardis te Brasschaat bestaat uit eenlaagse paviljoenen gevestigd in een voormalig parkdomein van een landelijke gemeente. De paviljoenen van 1955-1968 en hun latere uitbreidingen, ontworpen door de architecten Arthur Bogaerts, Etienne De Pessemier en Leo Momont, vertonen een grote stijleenheid. De architecturale vertaling van de idee openluchtschool kristalliseert zich in openheid, oriëntatie, licht en ruimte. Wellicht gold de uitbreiding in 1935 van de Corona School in Bell, Californië (USA), van de Oostenrijkse/Amerikaanse architect Richard Neutra (1892-1970), als voorbeeld. Ook de Munkegård basisschool te Søborg (Denemarken) van Arne Jacobsen, ontworpen in 1948 en afgewerkt in 1956 deelt heel wat gemeenschappelijke kwaliteiten met de Sint-Ludgardis zoals de ruimtelijke organisatie, oriëntatie, lichtinval, seriële effecten en vormelijke kenmerken.

De socio-culturele waarde wordt omschreven als volgt:

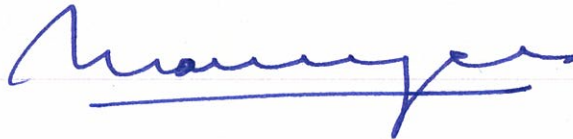
In een openluchtschool worden de kinderen in nauw contact met de natuur onderwezen en opgevoed. Het onderwijs verschilt er in wezen niet van het onderwijs in andere instellingen maar de aandacht voor wat er in de buitenwereld gebeurt wordt wel extra aangescherpt. Door het concept van openheid en vrijheid wordt levensblijheid en rust meegegeven. Ook zouden afwezigheden wegens ziekte opvallend lager zijn dan in het klassieke, gesloten onderwijs.

Art. 3. Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van 23 juni 2006 (Belgisch Staatsblad 10 maart 1994 en 22 augustus 2006).

Brussel, 23 -10- 2009

Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur,
Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand

Geert BOURGEOIS